

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Ը. Տարի, Թիւ 1, Դեպտեմբեր 2024

ՆՈՐ ՏԱՐԻ՝ ՀՐԱԻԲ ՀԱՇՈՒԵՅԱՐԴԱՐԻ

Քրիստոնէական ամենաջերմ սիրով կ'ողջունեն ձեզ սիրելի հայորդիներ:

Դարձեալ հրաժեշտի պահը հասաւ: Հրաժեշտ կու տանք 2024 տարուան: Տարի մը եւս իր 365 օրերով թաւազոր սահեցաւ եւ անցաւ պատմութեան գիրկը եւ բնականաբար կը պատկանի անցեալին: Սակայն, տարիներու շղթան անընդմիջաբար կը շարունակուի:

Հաշուեյարդարի պահն է: Հանշուեյարդար պէտք է կատարենք անհատաբար եւ հաւաքաբար, հարց տալու թէ որքանով կրցանք արժեւորել եւ իմաստաւորել անցնող տարին: Որքանով կրցանք մեր նպատակադրուած ծրագիրները իրականացնել:

Ահաւասիկ Նոր Տարին կը դիմաւորենք այս անգամ 2025 թուականով անուանակոչուած: Անհատաբար, հաւաքաբար եւ ազգովին ունինք նոր ակնկալութիւններ, նոր յոյսեր եւ երազներ...: Սակայն երազները իրականացնելու համար խաղաղութեան կարիքը ունինք: Այո, իւրաքանչիւր ժողովուրդ խաղաղութիւն կը ցանկայ: Իւրաքանչիւր ճշուած ժողովուրդ ազատութիւն կը տեսնայ՝ իր ճակատագիրը սեփական ուժերով տնօրինելու համար:

Նոր Տարին ինչ կը փոխէ: Արդե՞ծք կրնայ մեզ փոխել: Բնականաբար ոչ: Նոր Տարին ոչինչ կը փոխէ, եթէ մենք մեզ չփոխենք, չվերանորոգենք եւ չիմաստաւորենք մեր դիմաց բացուող Նոր Տարուան իւրաքանչիւր օրը եւ ժամը: Մենք տարիներով չենք արժեւորուիր, այլ տարիները մեզմով կ'արժեւորուին: Միշտ ըլլանք իմաստուն եւ արթուն:

Թող Ամանորը, նոր յոյսերով ու նոր իղձերով լուսաւորէ իւրաքանչիւրիս ճամբան: Թող վերանան դժուարութիւնները եւ խաղաղ ու անդորր պայմաններ ստեղծուին ապրելու եւ ստեղծագործելու համար:

Վերանորոգուած եւ պայծառացած հոգիով կը շնորհաւորեն Ձեզ եւ կ'աղօթեմ որ 2025 տարին հայ ժողովուրդին համար ըլլայ վերակազմակերպման եւ հզօրացման, եւ համայն աշխարհի խաղաղութեան տարի:

ՇՆՈՐՀԱԻՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ Ս. ՇՆՈՒՆԴ

ԲԱՐԳԵՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Նոր տարուան սեմին ենք արդէն եւ պատեհ առիթ է կանգնելու, մտածելու եւ նորոգելու մեր յանձնառութիւնը՝ նկատմամբ այն արժէքներուն, որոնք կը ճշտեն մեր հաւատքը, սէրը, ազնուութիւնն ու վեհանձնութիւնը:

Թուականներու փոփոխութիւնները մեզի նոր սկիզբ մը կը շնորհեն, միշտ յիշեցնելով, որ որպէս քրիստոնէայ պարտաւորութիւններ ունինք եւ այդ պարտաւորութիւններէն մէկն է, դառնալ լոյսը մեր շրջապատին, միշտ հետեւելով Քրիստոսի օրինակին:

Պէտք է յիշենք, որ իւրաքանչիւր կոչուած ենք՝ անձնական ձեռքբերումներէ բացի, մենք զմեզ նուիրելու ուրիշին՝ մեր նմանին, ինչպէս Յիսուս Քրիստոս իր կեանքը նուիրեց մեզմէ իւրաքանչիւրին փրկութեան համար: Այս պէտք է ըլլայ մեր կեանքի ուղեցոյցը: Սուրբ Հոգիով, կոչուած ենք Քրիստոսի սէրը տարածելու մեր շրջապատին մէջ:

«Իրարու հանդէպ քաղցր ու գթած եղէք եւ ներեցէք իրարու, ինչպէս Աստուած ալ Քրիստոսի միջոցաւ ներեց մեզի» (Եփ 4.32): Պօղոս Առաքեալի այս խօսքը յիշեցում մըն է մեզմէ իւրաքանչիւրին, որ մեր ամէնօրեայ կեանքի ընթացքին՝ մեր խօսքերով, ժպիտով եւ մեր վարք ու բարքով կարենանք նմանիլ Քրիստոսի եւ դառնալ իր դէսպանները այս աշխարհի վրայ: «Իրարու հանդէպ քաղցր ու գթած եղէք եւ ներեցէք իրարու», այլ խօսքով ապրինք մեր աղօթքը՝ Տէրունական աղօթքը: Քրիստոսի սէրը տարածենք եւ ներողամտութեամբ մօտենանք մեր նմանին:

Սիրոյ եւ կարեկցանքի իւրաքանչիւր քայլ կը սկսի ամէնէն պարզ ձեւով՝ մեր ազգականներուն, հարազատներուն, ընկերներուն եւ ընտանեկան պարագաներուն նկատմամբ: Մէկ խօսքով, պէտք է Տիրոջ սէրն ու լոյսը տարածենք մեր փոքրիկ աշխարհին մէջ:

Սիրելի ընթերցող, Նոր Տարին լաւագոյն առիթն է՝ վերածնունդի սիրով, նորոգուելու հաւատքով եւ գոտեպնդուելու յոյսով: Եկէք այս տարի ձգտինք ապրելու մեր կեանքը՝ Քրիստոսի սիրոյն մէջ, Քրիստոսի նման, որպէսզի մեր նմաններուն մէջ տեսնենք մենք զմեզ: Մեր անձերը նուիրենք Աստուծոյ եւ մեր կեանքը մեր նմաններուն:

Նոր Տարուան այս բարեբաստիկ օրերուն, եկէք բոլորս աղօթենք մեր եղբայրներուն ու քոյրերուն համար, որոնք հարազատներ կորսնցուցած են եւ այսօր սուգի մէջ են:

Աղօթենք, որ իւրաքանչիւր ընտանիք, որ հարցերու պատճառով քէն պահած են, թող իրենց քէնութիւնը փարատի եւ Տիրոջ սէրը թագաւորէ անոնց սրտերուն մէջ:

Աղօթենք, որ պատերազմները դադրին եւ Քրիստոսի անփոխարինելի խաղաղութիւնը հաստատուի այս տագնապալից աշխարհին մէջ:

Աղօթենք, որ 2025 տարին իր հետ բերէ միայն ու միայն սէր, հաւատք, բարութիւն, խաղաղութիւն եւ օրինութիւն:

Վերջապէս, բոլորս ջանանք Տիրոջ խօսքերը ապրիլ, որովհետեւ «աւելի երջանկաբեր է տալը, քան առնելը» (Գրծ 20.35): Տանք առանց փոխարժէքը ակնկալելու:

Տիրոջ սէրը եւ խաղաղութիւնը բոլորիս հետ ըլլայ:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԵՆ ՀԱՄԱՐ

«Ուել մէկը որ Քրիստոսի միացած է՝ նոր արարած է. այլեւս չէ՛ այն՝ ինչ որ էր նախապէս, որովհետեւ ամբողջութեամբ նորոգուեցաւ» (Բ. Կորնթացիս 5.17):

"Therefore, if anyone is in Christ, the new creation has come: The old has gone, the new is here!" (2 Corinthians 5.17)

Միայն Աղօթելով Դրախտ Չենք Մտնել

Կեանքը իմաստ կը ստանայ իր յարատև շարժման պատճառով: Աստուածաշունչը աշխարհի ստեղծագործությունը կը բնութագրի խօսքի եւ գործի սահմանումներով: Խօսք մը կը մնայ անշարժ, ինքնանպատակ ու անպետք երբ չվերածուի գործի ու չմարմնանայ ու չդառնայ կենդանի օրինակ ու առարկայական: «Բանը մարմին եղել է բնակեաց ի մեզ»: Ուրեմն հոս առկայ է խօսքը գործի վերածելու գաղափարականը: «Եղիցի լոյս եւ եղել լոյս»: Ահա թէ ինչու Նաերկացին Աստուծոյ ուղղած իր աղօթքին մէջ «աշխարհաստեղծ խօսքը» բնորոշումը կը մէջբերէ: Ուրեմն խօսքը ստեղծագործելու է մէկ խօսքով գործի վերածելու բնատուր եւ սուրբ գրային պայման է:

Քրիստոսի աշակերտները հետեւեցան Մեծ Վարդապետին, լսեցին ինչ որ խօսեցաւ, տեսան իր կատարած մարդասիրական ծառայութիւնները եւ աղօթքով կատարած իրաշքները: Ահա այս երկուքը՝ խօսք եւ գործ անբաժան դրսեւորումներն էին Հօր Աստուծոյ նկատմամբ ունեցած Իր վստահութեան: Բայց այս բոլորը կատարեց, կատարեալ խոնարհութեամբ եւ անշահախնդիր հաշիւներու: Քրիստոնէական վարդապետութիւնը կը մնայ քարացած խօսք երբ վերջինս որպէս անուն միայն կը կրենք մեր ճակատներուն վրայ դրոշմուած միտումով: Քրիստոնէական վարդապետութիւնը միայն ուսումնասիրութեանց, սուրբ գրային սերտողութեանց եւ գիտութեանց վերլուծումներուն յատուկ առարկայ մը չէ, այլ մարմնացեալ ու մարդացեալ խօսք է: Մարդն է անոր կարեւորութեան կիզակէտը: Ինքնին մարդաբանութիւն (Anthropology) է քրիստոնէութիւնը: «Աստուած այնքան սիրեց ՄԱՐԴը» որուն համար Իր միածին Որդին դրկեց: Գրաբարի մէջ մարթիլ բառը կարողանալ, որոշում առնել եւ գործել իմաստները ունի, որ նոյնաձայն է մարդ բառին եւ անոր համար մեր եկեղեցոյ հայրերը «մարդ մարթ է գործել» պատգամը ասանդած են իրենց գրութիւններով:

Գրութեան միտ բանին այն է, որ կարելի չէ աղօթքը առանց գործի եւ կամ գործը առանց աղօթքի կիրառել մեր աօրեային մէջ: Թերութիւններ եւ կամ յուսահատութիւնը ծնունդ կ'առնէ մեր մէջ երկու պատճառներով, առաջինը որովհետեւ կ'աղօթենք առանց աշխատելու իսկ երկրորդը, կ'աշխատինք առանց աղօթելու եւ հոգեպէս պատրաստուելու: Մեր մտքերուն մէջ կը թափառին «իսկ եթէ չյաջողեցայ, եթէ կորսնցուցի, եթէ պարտուեցայ» մտտութիւնները: Ուրեմն ինչպէ՞ս աղօթել: Պատասխանը շատ պարզ է: Ուղիղ աղօթել: Ժամերգութեան ընթացքին սարկաւազը յաճախ կը կրկնէ «Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ» աղօթասացութիւնը: Ուղեղն է մարդուն ուղին եւ շափողը: Հոն է ամէն ինչի սկզբնակէտը, մեր խօսածին ու մեր գործածին արդիւնքներուն եւ կամ ճիշդ հակառակը, անակնկալ փորձութիւններուն հետեւանքը:

Աղօթելու եւ գործելու շարքին մէջ նախաստեղծ է ուրեմն ուղիղ, բարի, գոհունակ եւ շինիչ մտածելակերպը: Ահա օղակ մը որ այս երեքին մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ՝ նախաստեղծ է: Ինքնին գրաւիչ է ուղիղ եւ բարիին մասին մտածող մարդը: Քաջողական ուժ մը ունի բարին: Աստուած ամէն ինչ բարի ստեղծեց: Ուրեմն մեր մտածելը, ապա խօսիլը եւ գործելը բարիին ծառայելու համար դրութեանականացուած են: Ինչ է արժէքը այն աղօթքին որուն պարունակութիւնը անէծքներով եւ վրէժխնդրութեամբ յղի է: Ինչ է արժէքը այն գործերուն որոնց նպատակը անբարիք, անձնասէր, եսակեղրոն եւ ի ցոյց մարդկան է:

Վերել յիշուած մեր ամէնօրեայ հոգեմտաւոր մարտահրաւերներու տապալտուկներուն եւ արտայայտութիւններուն մէջ, կարեւոր է մտածել եւ միշտ մտածել ու լաւապէս հասկնալ աղօթելու հոգեւորականութիւնը եւ ապա մեր շարժումներուն ու գործերուն ճիշդ ինչպիսի մեթոտաբանութեամբ շահարկելու արուեստը որպէս քրիստոնէայ անհատ, ընտանիք եւ ընկերութիւն:

Վարդանաշունչ

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՑ ՃՇՄԱՐԻՑ ԴԻՄԱԳԻԾԸ

Եկեղեցին Հայկական բարձր բերդն է հաւատքին Իմ պապերու՝ որ հողէն զայն քար առ քար հանեցին Ու երկնքէն իջուցին զայն ցօղ առ ցօղ, ամպ առ ամպ, Ու թաղուեցան անոր մէջ հանդարտութեամբ, հեղութեամբ...
ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵՆԱՆ

Հայ ժողովուրդի մէկ դարաւոր ու անկորնչելի հաստատութեան՝ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցոյ գոյութեան ու անմահութեան գաղտնիքը իրենց մէջ խտացնող բառեր են անմահ հոգիի մը քուրայէն ժայթքած ու դարերուն կտակուած սա փունջ մը անթառամ բառերը:

Ու սա ալեկոծ ժամանակի թոհուրոհին մէջ, երբ մարդոց կեանքը փառքի ու մամոնայի վազք է, հեւք է, տեղ մը ակոյայի ու աղիքի տրտում պայքար, այլ տեղ մեքենայի ու մետաղի աղմուկ, երբ երկրաւոր կեանքէն վեր դէպի տիեզերական ճշմարտութիւններ ու հոգեւոր արժէքներ տանող ճամբաները յաճախ մշուշուած են ու փողոտած, որքան խորթ կրնան հնչել սա բառերը մեր ականջներուն, ուր ամէն ժամ ու ամէն վայրկեան կը հասնին բազմատեսակ ծայներ աշխարհի չորս ծագերէն: Բայց, կը հնչեն անմահ բառերը բանաստեղծին, կը հնչեն խոր ու երկար հոգիներուն մէջ անոնց, որոնք լեցուն են հայկական բիւրեղ ապրումներով, լեցուն են հայ պատմութեամբ, կը հնչեն անոնք՝ միտքերուն մէջ անոնց, որոնք իրենց լոյսը կ'առնեն հայ ակունքներէն ու սիրտերուն մէջ անոնց, որոնք կը բաբախեն հայ կեանքի բազկերակով:

Եկեղեցին Հայկական... Ինչ սուրբ ու նուիրական բառ է սա՝ հայ պատմութեան էջերէն աղբերացող, մէն մի հայու շրթներէն ծորող... հայ պատմութեան ու հայ լինելութեան անիմանալի խորհուրդն է ծրարուած սա զոյգ մը անքակտելի բառերուն մէջ:

Եկեղեցին Հայկական... Աւետարանի ականաղբիւրէն ցայտող ու հայ հոգիի անդաստանին մէջ իր արմատները նետող ու զայն աստուածային շունչով ու Աւետարանի հոգեւոր ճշմարտութեամբ ու բարձր սկզբունքներով թրծող ու ջերմացնող քրիստոսաշէն տաճար:

Եկեղեցին Հայկական... հայ կեանքի դարաւոր ու արիւնոտ ճամբուն վրայ հայ ժողովուրդի հոգեւոր ու ազգային դիմագիծը առողջ ու պայծառ պահող աստուածապարզեւ հաստատութիւն:

Եկեղեցին Հայկական... անկորնչելի յիշատակարանը մեր հերոսական պատմութեան, մեր ոսկի մշակոյթին. Ուխտի տապանակը հայ ցեղին, որուն մէջ դեռ կը պահուի իր կորսուած երկրաւոր իշխանութեան գաւազանը, յոյսի ջահը:

Եկեղեցին Հայկական... հայ ժողովուրդի միութեան ամրակոտ խարխիւլը, մեր հաւաքական կամքին ու վճռակամութեան դարբնոցը, մեր ազգային լինելութեան աղբիւրը, մեր մաքառումներուն ու խոյանքներուն նեշնչարանը:

*
**

Թ՛ող բացուին սա պահուն ձեր մտքերուն մէջ մեր պատմութեան էջերը ու այդ էջերը լեցնող դէպքերն ու դէմքերը թող կեանք զգենուն կազմելու համար մեր անցեալի կեանքը՝ իր արիւնով ու վէրքով, փառքով ու յաղթանակով, անբողով ու ստեղծագործութեամբ: Ու դիտեցէք դուք, խորաթափանց աչքերով, մեր ժողովուրդի անցեալի կեանքի պատկերին մէջ Հայ Եկեղեցին իր կեանքով ու առաքելութեամբ, իր պայքարով ու իրագործումներով: Ու ահա այն ատեն դուք կը հասկնաք խորունկ գաղտնիքը մեր անմահութեան. եւ ահա այն ատեն դուք կը հասկնաք գաղտնիքը այն անբացատրելի ու խոր սիրոյն, որ այս ժողովուրդը կապեց աստուածապարզեւ այս հաստատութեան, զայն դարձուց հոգեւոր հայրենիք, ուր մեր պապերը լոյս փնտռեցին ամէն անգամ երբ խաւարն իջաւ ու թանձրօրէն պատեց երկինքն հայ աշխարհին, ուր մեր պապերը յոյս փնտռեցին մեր պատմութեան ամէնէն տագնապալի ու ճգնաժամային պահերուն: Ու միթէ Աստուածամատենի լուսաւոր ակունքներէն ժայթքող ու երկնքի ամպամած ոլորտներէն Հայաստան աշխարհի վրայ բացուող ու ծածանող այդ լոյսէն ու յոյսէն եւ զանոնք հայ կեանքին հետ շաղախող քրիստոնէական խորունկ հաւատքէն չէ՞ր արդեօք, որ արեան ու անբարի մէջ իսկ «փոքր ածուն» պիտի ունենար կամքը՝ ապրելու, կորովը՝ պայքարելու ու գոյատեւելու, լոյսը՝ արարելու ու անմահանալու նոյնիսկ մահուան մէջ... «մահուամբ մահը յաղթելով»:

Ու պատմութիւնը ցոյց կու տայ թէ ինչ որ ունեցաւ հայութիւնը իբրեւ հոգեւոր ու բարոյական դիմագիծ, «արութեան» մեծ գործերով լեցուն պատմութիւն ու ստեղծագործական երկունքով բեղուն կեանք, զայն կը պարտի Հայ Եկեղեցոյ, որովհետեւ այս վերջինը ինքզինք ամբողջութեամբ նոյնացուց հայ ժողովուրդի կեանքին հետ, անոր տառապանքին, երազներուն ու խտելիներուն հետ:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
(Շարունակելի)

MINISTRY IN A DISLOCATED WORLD

For a Christian, Jesus is the one in whom it has indeed become manifest that revolution and conversion cannot be separated in the human search for experiential transcendence. His appearance in our midst has made it undeniably clear that changing the human heart and changing human society are not separate tasks but are as interconnected as the two beams of the cross.

Jesus was a revolutionary who did not become an extremist, since he did not offer an ideology, but himself. He was also mystic, who did not use his intimate relationship with God to avoid the social evils of his time but shocked his milieu to the point of being executed as a rebel. In this sense he also remains for modern humanity the way to liberation and freedom.

THE WOUNDED HEALER
HENRI J.M. NOUWEN

PRAYER FROM THE NIGHT HOUR

Lord of the day and establisher of the night, You have made the day that we engage in good works For the salvation of our souls and the night That our weakened bodies rest and sleep. And now you have awakened us and have opened our mouths to praise your awesome and glorious Holy Name. Receive now our prayers and grant us that we always make haste to worship you with true faith and virtuous life, and to unceasingly glorify the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and forever and ever. Amen.

Praying
With the Armenian
Apostolic Orthodox Church

Translated by
Archdeacon Shant Kazanjian

ACTION/DOING

Keep in mind that you get treated in life the way you teach people to treat you. Ask yourself if your behavior is inviting any maltreatment that keeps coming your way.

When you feel that your words are no longer making an impact, and they are leading you into long tiresome tales that end up with the same results, resolve to be creative in shifting from a preaching point to a meeting point. Write down new ways of action that will convey your point, and vow to follow through on these points, even though your temptation is to revert back to the word games.

Let your family members, particularly your children, observe you living your philosophy. Regardless of what they might say, they will respect you for your actions, even if they appear to be critical. If you refuse to stoop to a level of argumentation and defensiveness and simply, with determination, demonstrate your life philosophy, you will come to know the value of that meeting point.

WISDOM OF THE AGES
WAYNE W. DYER

THE BIG ISSUES AND WHAT THE BIBLE SAYS ABOUT THEM

MAKING WISE DECISIONS

It's hard being a young person! There are tons of pressure on you to behave in certain ways and there are tons of environments, such as parties, where you may not be sure about the wisest move to make. As Christians, we need to think about how to make good choices in those situations. Jesus partied but was perfect!

On highways you'll see crash barriers in the middle of the road. They are there to prevent you from hitting oncoming traffic. If you hit a crash barrier it's not great, but at least it's not the other side of the road. Making wise decisions when you are partying or under peer pressure can be seen in the same way. Putting barriers in place to make sure you don't cross the line is a good idea.

- BE PROACTIVE! -

Put a limit on how many drinks you'll have before going out or whether you should drink at all; make a choice on what level of teasing is inappropriate; decide with your partner how far is too far. Start with what you know: the Bible is clear on some things, like getting smashed, or talking behind people's backs, or sex outside marriage. That's the other side of the highway, so be wise - put a few barriers in place.

KEY BIBLE VERSES:
PROVERBS 3.5-7; PROVERBS 21.5; PROVERBS 23.29-35;
JOHN 17.14-16; 1 CORINTHIANS 6.12; 1 CORINTHIANS 15.33;
EPHESIANS 5.18; PHILIPPIANS 4.8; 1 PETER 4.1-6

THE BOOK RUTH

WRITTEN: PROBABLY BETWEEN 500 and 400BC

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Ruth is a story about family, love, kindness and redemption, which took place in the midst of the unstable time of the judges. (Head to the book of Judges to find out more about them!) Ruth, the focus of the story, was not one of the Israelites but was a foreigner. After some tragic events, she was faced with a difficult choice to make, which led her to move to a new land with her mother-in-law, Naomi. Throughout the story, we see that Ruth, despite being a non-Israelite, was accepted into God's people.

WHY READ IT?

Ruth gives us hope that even when circumstances are tough, like they were in the time of the judges, kindness and loyalty can still come out on top - through the courageous actions of ordinary people.

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՄԻՆ...

ՃՇՄԱՐԻՏ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐԸ

«Այս երեւոյթը բացառիկ ճշգրտութիւն եւ մեծ ճանաչողութիւն կ'ենթադրէ, զանգանելու համար, թէ որո՞նք են իսսկական ու ճշմարիտ քրիստոնեաները»:

ՁԱՆԱԶԱՆԵԼ ԾՇՄԱՐԻՏ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐԸ

1.- Շատեր, որոնք արդար եւ քրիստոնեայ կը թուին ըլլալ, անհրաժեշտ է, որ հոգեւոր փորձառութիւն եւ գիտութիւն ձեռք ձգած մարդիկ փորձեն զանոնք, տեսնելու համար, թէ այդ կարծեցեալ մարդիկը որպէս նշան իրենց վրայ ճշմարիտ Թագաւորին պատկերը իսկապէս կը կրեն: Որպէսզի չըլլայ որ անոնք կեղծատրաբար եւ որպէս սուտ պաշտօնեաներ՝ իրենց գիտութեամբ եւ փորձառաբար ձեռք բերած հնարքներով ապշեցնեն ու գրաւեն անփորձ եւ միամիտ հաւատացեալները, որոնք տակաւին կարողութիւնը չունին քննելու եւ յայտնաբերելու «անոնց խաբէբայութիւնները» (Բ. Կր 11.13), որովհետեւ անոնք արտաքինապէս միայն կը հագնին քրիստոնեայի կամ ճգնաւորի կերպարանքը (գառնուկի մորթը), սակայն ներքնապէս յափշտակող գայլեր են: Ինչպէս առաքելական ժամանակաշրջանին նաեւ գտնուեցան կեղծ առաքեալներ, որոնք Քրիստոսի սիրոյն որոշ տառապանքներ կրեցին եւ երկինքի արքայութեան մասին քարոզեցին, բայց անոնք ճշմարիտ առաքեալներ չէին, որոնց մասին անդրադառնալով՝ Պօղոս առաքեալ կը գրէ. «Իրենցմէ աւելի աշխատած եմ, իրենցմէ աւելի բանտարկուած, շատ աւելի ծեծ կերած եւ բազմաթիւ անգամներ մահուան դուռը հասած» (տես Բ. Կր 11.23), պարզապէս ցոյց տալու համար, որ անոնցմէ աւելի չարչարուած է:

2.- Ոսկին համեմատաբար շատ աւելի դիւրին կը գտնուի, քան մարգարիտն ու թանկագին քարերը, որոնք թագաւորական թագին կը վայելեն: Եւ շատ յաճախ ալ գտնուած թանկագին քարերը անյարմար կը նկատուին: Նոյնպէս ալ քրիստոնեաները երկար ժամանակ կը յղկուին, կը տաշուին, կը կազմուին եւ Քրիստոսի սուրբ պսակին վրայ կը պատուաստուին, որպէսզի սուրբերուն հետ հաղորդակից ըլլան: Փառք անոր, որ այսպէս սիրեց հոգիները, անոնց համար չարչարուեցաւ եւ զանոնք մեռելներէն յարուցանեց:

Այնպէս՝ ինչպէս քողը դրուած էր Մովսէսի երեսին, որպէսզի Իսրայելի ժողովուրդը չտեսնէ անոր լուսատու դէմքը, նոյն կերպով ալ այժմ քողը դրուած է սրտիդ վրայ, որպէսզի չկարենաս նայիլ Աստուծոյ փառքին եւ տեսնել զայն:

Բայց երբ այդ քողը կը վերցուի, Քրիստոս ճառագայթելով կը փայլի եւ ինքզինք կը յայտնէ քրիստոնեաներուն, այսինքն անոնց՝ որոնք կը սիրեն զայն եւ ճշմարտապէս կը խնդրեն ու կը կանչեն զինք, ինչպէս ինք կ'ըսէ. «Ինքզինքս յայտնեմ անոր» եւ «անոր հետ պիտի բնակինք» (Յի 14.21,23):

ՄԵԾՆ ՍՈՒՐԲ ՄԱԿԱՐ
«ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈՂՆԵՐ»
Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան
(Շարունակելի)

THE LETTER 2 CORINTHIANS

WRITTEN: AROUND AD54-56

WHAT YOU NEED TO KNOW:

This is at least the second letter that Paul wrote to the Corinthians (there may have been others that are not in our Bible). In this letter, Paul is defending himself against accusations from people who are calling him and his teaching false. As Paul writes, he uses a lot of Roman imagery, in order to connect with the audience who will be reading his words.

WHY READ IT?

In this letter, Paul recaps some of the major themes of Christian belief. He also gives insights into the way he stood up for himself in a culture where he was criticized for his faith.

SPOTLIGHT:

Corinth was a coastal city and a port, so there were people of different cultures coming in and out of it on a regular basis. The temple of Aphrodite, the Greek goddess of love, was at the centre of Corinthian life, and its priests dictated many of the values and morals of the city.

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ

ԱՐՈՐԹՔ ԵՒ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Ինչ ըսել է աղօթք:

Հաւատացեալներուն խօսքերը, որոնք կ'ուղղուին Աստուծոյ:

Այդ խօսքերը ինչ կերպով կ'ուղղուին Աստուծոյ:

Յայտնի կամ գաղտնի, այսինքն՝ հաւատացեալներ կ'աղօթեն կամ հրապարակաւ եւ կամ առանձին:

Ո՛րն է հրապարակային աղօթքը:

Աղօթքը հրապարակային է, երբ հաւատացեալներ եկեղեցոյ մէջ կամ ուրիշ տեղ կը ժողովուին եւ կ'աղօթեն հաւաքաբար: Աղօթքը առանձին է երբ հաւատացեալներ առանձին առանձին կ'աղօթեն, ո՛ր որ ալ պատահի, գոր օրինակ, տան մէջ, դաշտը, լեռը, ծովուն վրայ, եւ այլն:

Ինչ է աղօթքին նիւթը կամ ինչ պէտք է ըլլայ:

Տէրն մեր Յիսուս-Քրիստոս, Հայր մերով սորվեցոց թէ ինչ է աղօթքը: Հայր մերը կը կոչուի Աղօթք Տէրունական, այսինքն Տէր Յիսուսի աղօթքը, որ է. *Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո, եկեցե՛ք արքայութիւն քո, եղիցի կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ փոր մեզ այսօր, եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի՛ փանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛մ զմեզ ի չարէն, զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յափտեանս: Ամէն:*

Կրնան բացատրել այս աղօթքը:

Այո: Քրիստոնեաներ պէտք է հաւատան եւ գիտնան, որ Աստուած իրենց երկնաւոր Հայրն է, որուն անունը սուրբ է, որուն թագաւորութիւնը պէտք է տիրէ մարդոց մէջ, որոն կամքը պէտք է գործադրուի ամէն տեղ: Մեր ամէնօրեայ հացը կամ սնունդը Ա՛ն է, որ կու տայ մեզի: Ա՛ն է, որ մեր յանցանքները կը ներէ մեզի. մենք ալ իրարու ներելու ենք մեր յանցանքները եւ խնդրելու ենք Անկէ, որ հեռու պահէ փորձութիւններէն եւ փրկէ մեզ չարէն. որովհետեւ այս բոլոր բաները ընելու իշխանութիւնը, կարողութիւնը եւ յափտեանական փառքը Անորն է:

Հրապարակային աղօթքի ձեւը ինչպէ՛ս է Հայաստանեայց եկեղեցոյ մէջ:

Ամէն օր նշանակուած ժամերուն հաւատացեալներ կը հաւաքուին եկեղեցոյ մէջ եւ հոգեւոր պաշտօնեաներու առաջնորդութեամբ կ'աղօթեն, կ'երգեն, Սուրբ Գիրք կը կարդացուի, քարոզ կը լսեն, տօնակատարութիւններ կ'ընեն, եւ այլն:

Դեռ ինչե՛ր կ'ըլլան մեր եկեղեցոյ մէջ:

Կը կատարուին սրբազան խորհուրդներ. այսինքն՝ պատարագ կը մատուցուի, Մկրտութիւն կը կատարուի, եւ այլն, իրենց յատուկ արարողութիւններով եւ ձէտերով: Մէկ խօսքով ասոնք կը կոչուին ժամերգութիւն, աստուածային պաշտամունք:

Ինչ կը նշանակէ արարողութիւն եւ ձէտ:

Արարողութիւն եւ ձէտ գրեթէ միեւնոյն նշանակութիւնը ունին, այսինքն խորհրդաւոր բան մը ընել որոշուած կանոններու եւ ձեւերու համաձայն:

Աստուածային պաշտամունքը կատարելու համար ինչպիսի՞ գիրքեր կը գործածուին մեր եկեղեցոյ մէջ:

- Մէկէ աւելի գիրքեր պատրաստուած են.
 1. Ժամագիրք, որ կը բովանդակէ օրուան մէջ որոշուած ժամերու պաշտամունքին կարգը:
 2. Շարական, որ կը բովանդակէ այլազան հոգեւոր երգեր: Շարականներ՝ կանոն ըսուած գրութիւններու տակ դասաւորուած են իրենց բաժանումներով:
 3. Ճաշոց (Գիրք), որովհետեւ մեր եկեղեցոյ մէջ Սուրբ Գրոց ընթերցումը կը կատարուի ճաշի ժամուն, այսինքն կէսօրին մօտ, այդ պատճառով Ճաշոց կոչուած է այն գիրքը, որ կը բովանդակէ Հին եւ Նոր Կտակարաններէն ընտրուած ընթերցումները՝ բոլոր տարուան իւրաքանչիւր օրուան համար:
 4. Տօնացոյցը այն գիրքն է, որ ցոյց կու տայ տօնի օրերուն շարքը մեր եկեղեցոյ մէջ եւ աստուածային պաշտամունքին ամէնօրեայ կարգը, այսինքն օրուան ընթերցումները, շարականները, աղօթքները, եւ այլն: Տօնացոյցը ընդհանուր ուղեցոյցն է կամ յայտագիրը աստուածային պաշտամունքին՝ Հայաստանեայց եկեղեցոյ մէջ:
 5. Մաշտոց, որ կը բովանդակէ խորհուրդներու եւ այլն կատարման վերաբերեալ աստուածային պաշտամունքին կարգաւորութիւնը եւ արարողական ու ծիսական խրատները: Այս է պատճառը, որ Ծիսարան ալ կոչուած է Մաշտոցը:
 6. Պատարագամատոյց կամ Խորհրդատետր, սուրբ պատարագի խորհուրդին գիրքը, որ պատարագի ժամուն Սեղանի վրայ կը դրուի:
 7. Տաղարան, որ կը բովանդակէ բազմաթիւ տաղեր կամ երգեր, ինչպէս նաեւ սուրբ պատարագի երգեցողութեան մասը:

Ինչո՞ւ համար պատրաստուած են այս գիրքերը:

Որպէ՛սզի Հայաստանեայց եկեղեցոյ աստուածային պաշտամունքը, եւ այլն, ամէն տեղ միաձեւ եւ իրարու համաձայն կատարուին, ինչ որ կ'աւելցնէ ժամերգութեան հրապոյրը:

Ինչ է հաւատացեալներու պարտքը հրապարակային աղօթքի մէջ:

Պէտք է որ հաւատացեալներ որոշեալ ժամերուն ներկայ գտնուին եկեղեցոյ մէջ, ջերմեռանդութեամբ մասնակցին ժամերգութեան եւ ամփոփ մտքով աղօթեն, պաշտամունքը խանգարող ուրիշ բան չընեն (գոր օրինակ, իրարու հետ չխօսիլ, ասդին անդին չերթնել, պաշտամունքը կիսատ չթողուլ դուրս ելլելու համար, եւ այլն):

ԲԱՐՔԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ՀԱՄԱՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԽՆԴՐԱՆՔ

Յիշէ՛, Տէր, քեզի ծառայողները.- Մեր ծնողները, ուսուցիչները, եղբայրներն ու քոյրերը, ընկերները, մեզ կերակրողները, ուխտատուները, ճամբորդները, մեզ հանգստացնողները, վաստակաւորները, խոստովանողները, հիւանդները, ապաշխարողները, գերիները, նեղեալները, իշխանութեան գլուխ գտնուողները, մեզի չարիք ընողները, բարեարները, թշնամիները, մեզ ատողները եւ անոնք՝ որոնք հաւատքով դաստիարակեցին մեզ:

Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, քու անմոռաց գիտութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ յիշէ՛ բոլոր քեզի հաւատացողները եւ ողորմէ՛ բոլորին: Օգնէ՛ եւ փրկէ՛ ամէն տեսակի վտանգներէն ու փորձութիւններէն: Արժանի ըրէ՛ գոհութեամբ փառաւորելու քեզ՝ Հայր եւ Որդի եւ Սուրբ Հոգի. այժմ եւ միշտ եւ յափտեանս յափտենից: Ամէն:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՍԱՐԿԱՆԱԳ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ԱՄԱՆԴԱԶՐՈՅՑ

Երազի ծերունին գիշեր մը՝ նոյն ժամուն, նոյն ատեն, նոյն երազի մէջ երեւցաւ երկու ընկերներու, որոնք նոյն բանը խնդրեցին.

- Մեզի դրախտը ցոյց տուր:
- Ձեզի կու տամ դրախտը գտնելու ճամբան,- ըսաւ ան, առանձին-առանձին ճամբայ կ'ելլէք եւ կը քալէք. երբ չգտնէք զայն, կամ չուզէք հոն մնալ, ձեզի կը տրուի ճամբայ մը, որ կը նշանակէ, թէ ձեր երթը աւարտած չէ. պէտք է քալէք: Անհրաժեշտ է շարունակել՝ հակառակ ամէն ինչի. բայց մի՛շտ յիշեցէ՛ք ձեր ճամբան: Ճամբան յուշերու կեանք է, ձեր իսկ կեանքը ձեզի բերող՝ վերադարձնող, եթէ յիշէք միայն...

Յաջողող առաւօտ ընկերներու հանդիպումը վերածուեցաւ անհմաց մեկնումի: Ծխախեղդ քաղաքը, ուր գործարաններու ձայները միապաղաղութեան անըղիստութիւն կը շխշխկացնէին, այլ բան չէր ըսեր: Ապրուած քաղաքի մէջ կորսուած դրախտը գտնելը անհնար էր. ապրեալ էին հոն եւ չէին գտած:

Երազին խորհուրդն ու խինդը պահած՝ դուրս ելան քաղաքէն, եւ... Անտառի ամենաշքեղ կանաչներու լուսաւազան մը բացուեցաւ ընկերներու աչքին. լուսափայլ ջուրերու մեղեդին հրաշքն է բնութեան: Սա ձայնեղէն ու ժամանակաւատեղծ դրախտն է...

- Սա պատկերուած դրախտ է. պիտի մնալ այստեղ...
- Բայց տես, հեռուն կամուրջ մը կայ, որ հեռուններուն կը կապուի...

Բնականաբար, կամուրջն ալ ճամբայ է: Պէտք է քալել: Ընկերներու քայլերը մտան գինարբուքի քաղաք. այստեղ երգի ձայները խելայեղ են, ձայներ, որոնք հարթած աչքերէն կը պայթին. սա տարփանքի դրախտն է, ուր թակոյկներ կը գլորին, շիշեր կը դատարկուին, կը ջարուին... Գինին շուրթերէն մերկ մարմիններուն կը հոսի, կը թափի, կը դառնայ առուակ ու կը գծէ ճամբան քայլերու...

Գինարբուքի ձայները կամաց կամաց կը մարին, եւ ընկերներու քայլերը սարսափահար կը կանգնին փլած պատի մը ետեւ: Պատերազմի քաղաքն է, ուր դրախտը կ'այրի: Ռմբագող ձայները շեփորներէն մտն, աներ, սպանութիւն կ'ազդարարեն. վիրաւոր աչքեր կ'արինին... Պէտք է դուրս գալ. այդ ճամբայ կայ...

Ախտածուտ քաղաք մը, ուր փաթթուած վերքերը կ'արինին, կտտացող պալարները թարախ կը հոսեցնեն, մարդոց հայեացքներէն կարեկցանք, յուսալքումներ եւ անկարողութեան վիտարութիւններ կ'արցունքուին... Այստեղ դրախտը կը հիւանդանայ... Ճամբայ...

Անցան պերճաշուք տաճարներու, խոնարհած եկեղեցիներու, լուծ վանքերու քաղաքէ մը, ուր աղօթքը լռեալ է...

Անցան պարտուած բերդերու, վիրաւոր ամրոցներու, խոցուած պարիսպներու քաղաքէն, ուր յիշողութիւնը լռեալ է...

Անցան պատմութեան շքեղութիւնը հանդերձած պալատներու, հրաշածին արուեստներու եւ արհեստներու ոսկի քաղաքէն, ուր պատմութիւնը լռեալ է...

Եւ մինչեւ ո՛ր... Եօթը քաղաքներ լեցուցին երկու ընկերներու անհաշուելի տարիները, եւ ամէն ինչ մնաց տեսապատկեր անոնց յոգնատանջ աչքերուն, դրախտը գտնելը այլ անյուսութիւն էր՝ անոնց մարդկային աչքերուն...

Երազի ծերունին նոյն ժամուն, նոյն ատեն, նոյն տեղը երեւցաւ երկու ընկերներուն, որոնք նորէն երազի բանը խնդրեցին...

Ծերունին եօթը կորսուած քաղաքներու արձագանգին ձայնով ըսաւ.

- Դուք դրախտը չէիք կորսնցուցած, բայց չէիք գիտեր ուր էր ան. նայեցէ՛ք այն ճամբաներուն, ուրկէ դուք անցաք, անիկա ձեզի հետ էր, ուր որ դուք գացիք... Յիշեցէ՛ք ձեր ճամբան... ԻՆՉ ԿՐՆԱՅԻՔ ԸՆԵՆ ԵՄՈՒՄ ԵՄՈՒՄ... Յիշեցէ՛ք ճամբաները, որոնք ձեզ կրնային բաժնել իրարմէ, ուր մինակ չէիք. դրախտը մինակ ապրելու վայր չէ, դրախտը մէկ տեղ չէ. դրախտը ճամբայ է, միասին քայլելու: Դուք չգտաք, որովհետեւ բան չըրիք... Այո, դուք միասին քայլեցիք, բայց միասին բան չըրիք...

ԱՐՇԱԻՐ ԳԱՐՈՒՃԵԱՆ

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélatrice Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վրդ. Եազուպեան
3401 Olivar Asselin Montréal, Quebec H4J 1L5